

Co jest zapisane w Prawie o odbudowie zasobów przyrody

Nature Restoration Law – tłumaczymy punkt po punkcie

(Treść NRL/komentarz, odniesienie do sytuacji w Polsce)

Jan Kucharzyk (Centrum Ochrony Mokradł), dr hab. Ewa Jabłońska, prof. UW (Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, Centrum Ochrony Mokradł), kwiecień 2024

Artykuł 10a. Posadzenie dodatkowych trzech miliardów drzew

Państwa członkowskie zobowiązane są do **posadzenia dodatkowych 3 miliardów drzew na terenie całej Unii Europejskiej do 2030 r.** Działanie to winno być zrealizowane z poszanowaniem zasad ekologicznych, w tym z zapewnieniem różnorodności gatunkowej i struktury wiekowej drzewostanów oraz przy priorytetowym traktowaniu rodzimych gatunków drzew. Środek ten ma służyć m.in. zwiększeniu łączności ekologicznej ekosystemów leśnych, zrównoważonemu zalesianiu i zazielenianiu terenów zurbanizowanych.

Państwa członkowskie będą zobowiązane do osiągnięcia wspólnego celu – posadzenia na terenie Wspólnoty dodatkowych 3 miliardów drzew. Mogą to być drzewa posadzone od dnia 20 maja 2020 i **musi to być drzewo „dodatkowe”** czyli takie, które zostanie posadzone oprócz tych, które i tak zostałyby zasadzone lub wyrosłyby w ramach scenariusza *business-as-usual* czyli standardowego gospodarowania (KE 2021). Obecne trendy wskazują, że zgodnie z dotychczasowym scenariuszem, w 2030 r. w UE będzie o około 3 miliardy drzew więcej niż w 2020 roku. Celem zobowiązania jest zwiększenie tej liczby o kolejne 3 miliardy drzew (KE 2021). Nie mogą to być drzewa, których posadzenie wynika z jakiegoś krajowego obowiązku prawnego (jak np. obowiązkowe sadzenie drzew po przeprowadzonej rębni, sadzenie drzew w celu zapobiegania erozji gleby lub osuwiskom, czy też po pożarach lub innych zakłóceniach (KE 2021). Zasadzone drzewo nie może zostać wycięte przez następne kilkadziesiąt lat, co sadzący może zapisać w tzw. deklaracji honorowej lub uwiarygodnić w inny sposób (KE 2021).

Sadzenie dodatkowych drzew ma być zgodne z Nową Strategią Leśną UE 2030, oraz z wprowadzonymi przez tą strategię dokumentem pt. Wytyczne dotyczące zalesiania, ponownego zalesiania i sadzenia drzew w sposób przyjazny dla różnorodności biologicznej (KE 2023). W ww. dokumencie **Polska jest wskazana jako przykład do naśladowania, kraj w którym Lasy Państwowe uwzględniają szereg dobrych praktyk wspierających ochronę przyrody, ochronę klimatu, ochronę wód** (PGL LP 2023).

Polska może przyczynić się w znaczącym stopniu do osiągnięcia unijnego celu posadzenia 3 miliardów dodatkowych drzew. Nasz kraj zajmuje ok. 7,5% powierzchni Unii Europejskiej, a Polacy stanowią ok. 8% mieszkańców całej Wspólnoty. Przyjęcie, że udział poszczególnych państw w osiągnięciu przedmiotowego celu powinien być proporcjonalny do powierzchni lub liczby mieszkańców oznacza, że na terenie Polski do 2030 r. powinniśmy posadzić ok. 240 milionów drzew. Dla porównania, Lasy Państwowe na terenie naszego kraju sadzą rocznie ok. 500 milionów drzew.

Wykazanie wkładu Polski w osiągnięcie ww. celu będzie wymagało poprawy skuteczności przekazywania danych w tym zakresie. Unia Europejska prowadzi portal internetowy, na którym należy m.in. raportować sadzenie nowych drzew (https://environment.ec.europa.eu/strategy/biodiversity-strategy-2030/3-billion-trees_en). Z naszego kraju zaraportowano do tej pory posadzenie jedynie ok. 69 tys. drzew, przy czym np. z terenu województwa podlaskiego wykazano posadzenie dwóch drzew, a z województwa warmińsko-mazurskiego pięciu drzew. Wydaje się to niemożliwe, żeby było ich tak mało, **powinniśmy poinformować społeczeństwo o możliwości zgłaszania posadzonych drzew i poprawić raportowanie w tym zakresie** – zgłaszać dodatkowe drzew przez Lasy Państwowe, urzędy miast, czy prywatne osoby.

Literatura:

KE. 2021. The 3 Billion Tree Planting Pledge For 2030. Komisja Europejska, SWD(2021) 651 final. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021SC0651>

KE. 2023. Guidelines on Biodiversity-Friendly Afforestation, Reforestation and Tree Planting. Komisja Europejska, SWD(2023) 61 final. [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=SWD\(2023\)61&lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=SWD(2023)61&lang=en)

PGL LP. 2023. Zasady hodowli lasu. Załącznik nr 1 do Zarządzenia DGLP nr 108 z dnia 05 grudnia 2023 r. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. https://www.lasy.gov.pl/pl/pro/publikacje/copy_of_gospodarka-lesna/hodowla/zasady-hodowli-lasu-dokument-w-opracowaniu